

Betydelsen av beroendeområden med olika social struktur för depression och ångest

Ansvarig forskare: Emelie Agardh, Karolinska Institutet

Frågeställning/syfte

Depression och ångest har kommit att bli vår tids stora folkhälsoproblem, och enligt flera rapporter har förekomsten i Sverige ökat påtagligt de senaste tio åren. Sjukdomarna är vanligare bland de med lägre utbildning och inkomst, men det saknas nya studier om hur diagnosticerad depression och ångest fördelar sig i boendeområden med olika social struktur i våra 21 regioner. Det är också oklart om invånare som bott i boendeområden med svagare social struktur har en ökad risk för depression och ångest över tid. För att beslutsfattare ska kunna svara på specifika behov i befolkningen behövs en förståelse för omfattningen av ojämlikhet i depression och ångest, och var i samhället de uppstår. I det här projektet kommer vi att:

- 1) kartlägga hur vanligt diagnosticerad depression och ångest är i boendeområden med olika social struktur i regionerna i Sverige;
- 2) undersöka om invånare i boendeområden med en svagare social struktur har en ökad risk för depression och ångest över tid.

Data och metod

Vi kommer använda svenska register över hälsa och välfärd för hela Sveriges befolkning, samt olika nivåer av social struktur i boendeområden utifrån geografiska indelningar DeSo (Demografiska statistikområden). För att svara på forskningsfråga 1) kommer vi analysera sambandet mellan boendeområden med olika social struktur och diagnosticerad depression och ångest i varje region genom geografiskt viktade regressionsanalyser. Vi kommer också använda det geografiska informationssystemet (GIS) för att analysera spatiala mönster som visualiserar hur förekomsten av diagnosticerad depression och ångest fördelar sig i boendeområden med olika social struktur i regionerna. För forskningsfråga 2) kommer vi beräkna relativa risker med 95% konfidens intervall för att undersöka om invånare i boendeområden med svagare social struktur har en ökad risk för diagnosticerad depression och ångest över tid, jämfört med de som bor i områden med stark social struktur. Hänsyn kommer att tas till individuella faktorer såsom, utbildning, yrke, inkomst och födelseland.

Samhällsrelevans och nyttiggörande

Projektet kommer att ge ny inblick i omfattningen av ojämlikhet i diagnosticerad depression och ångest i Sverige och var i landet ojämlikheten är som störst. Resultaten förväntas ge värdefullt underlag till beslutsfattare i Sverige för riktade åtgärder, och

samtidigt vara av brett internationellt intresse genom att bidra till kunskap om betydelsen av att bo i områden med svagare social struktur och risken för depression och ångest.